

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 19 Aralık 2025

Sayı: 15653

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

37942

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Gökan ZEYBEK

İstanbul Milletvekili

Kanal İstanbul Projesi ve proje kapsamında ilan edilen Yenişehir Rezerv Yapı Alanı, İstanbul'un en önemli içme suyu havzalarından biri olan Sazlıdere Barajı Havzası başta olmak üzere, kentin su güvenliğini, çevresel sürdürülebilirliğini ve şehircilik ilkelerini doğrudan tehdit etmektedir.

Bakanlığınız tarafından onaylanan 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı ile 1., 2. ve 3. Etap 1/5000 ve 1/1000 ölçekli imar planlarına karşı açılan çok sayıda davada; bilirkişi raporları planların kamu yararına, şehircilik ilkelerine ve çevre mevzuatına aykırı olduğunu ortaya koymasına rağmen, planların sürekli yenilenmesi suretiyle yargı süreçlerinin fiilen etkisizleştirildiği görülmektedir.

Öte yandan, Sazlıdere Barajı'nın içme suyu maksat oranı, 15 Eylül 2022 tarihli 6065 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile %100'den %0'a düşürülmüş; ancak baraj, bu karara rağmen İstanbul'a fiilen su sağlamaya devam etmiştir. 2024 yılında Sazlıdere'den alınan su miktarı 28,7 milyon m³, 2025 yılında ise (24 Kasım itibarıyla) 33,8 milyon m³ olarak gerçekleşmiştir.

Sazlıdere ve Terkos Barajları birlikte İkitelli İçme Suyu Arıtma Tesisi'ni beslemekte; Avcılar, Başakşehir, Esenyurt, Küçükçekmece, Bağcılar ve çevre ilçelerin su ihtiyacını karşılamaktadır. Dosyada yer alan teknik değerlendirmeler, Sazlıdere'nin devre dışı bırakılması halinde Terkos Barajı'nın tek başına bu yükü taşıyamayacağını ve ciddi susuzluk riskleri doğacağını açıkça ortaya koymaktadır.

Ayrıca, Sazlıdere Barajı 2009 yılında yapılan bir protokol kapsamında İBB'ye devredilmiş olup, baraj için 2039 yılına kadar her yıl 1.536.524 ABD Doları tutarında ödeme yükümlülüğü devam etmektedir. Bugüne kadar yapılan ödemeler toplamı 226 milyon TL'yi aşmış, kalan borç ise 21,5 milyon ABD Doları (yaklaşık 900 milyon TL) seviyesine ulaşmıştır. İçme suyu oranı %0'a düşürülen bir baraj için bu ödemelerin sürdürülmesi, ağır bir kamu zararı riski doğurmaktadır.

Buna göre:

1. Sazlıdere Barajı'nın içme suyu maksat oranını %100'den %0'a düşüren 6065 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, hangi bilimsel, teknik ve hidrolojik raporlara dayandırılmıştır?
2. Karar alınmadan önce İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden görüş alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?
3. İçme suyu maksat oranı %0'a indirilen Sazlıdere Barajı'nın, 2024 ve 2025 yıllarında İstanbul'a fiilen su sağlamaya devam etmesi Bakanlığınızca nasıl açıklanmaktadır?
4. Sazlıdere'nin devre dışı bırakılması halinde, İkitelli İçme Suyu Arıtma Tesisi'ni besleyecek alternatif su kaynakları hangileridir? Bu kaynakların mevcut kapasitesi İstanbul'un ihtiyacını karşılamaya yeterli midir?
5. DSİ tarafından alternatif olarak gösterilen Yeni Şamlar, Pirinççi, Hamzalı, Osmangazi, Karamandere ve Sungurlu barajlarının hangi aşamada olduğu ve İstanbul'a ne zaman su verebileceği öngörülmektedir?
6. Bu ruhsatlara ilişkin olarak açılan iptal davaları hakkında Bakanlığınızın güncel tutumu nedir?
7. Kanal İstanbul güzergâhındaki 1., 2. ve 3. Etap imar planlarının mahkemelerce iptal edilmesine rağmen, planların sürekli yenilenmesi suretiyle davaların "konusuz" bırakılması, yargı kararlarının etkisizleştirilmesi anlamına gelmemekte midir?
8. Sazlıdere Barajı için 2039 yılına kadar devam eden yıllık 1.536.524 ABD Doları tutarındaki ödeme yükümlülüğünün, içme suyu kullanım oranı %0'a indirilmiş bir baraj için sürdürülmesinin hukuki ve mali gerekçesi nedir?
9. Sazlıdere Barajı özelinde bugüne kadar yapılan toplam ödeme tutarı ne kadardır ve bu ödemelerin bütçeye etkisi Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?
10. Kanal İstanbul Projesi ve bağlantılı konut projelerinin, İstanbul'un uzun vadeli su güvenliği açısından yeniden değerlendirilmesi yönünde Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır?